

***Komunitný plán
sociálnych služieb
obce Slavec
na obdobie 2025 – 2027
platnosť do 2030***

Obsah

ZOZNAM SKRATIEK.....	3
PRÍHOVOR.....	4
ÚVOD.....	5
TEORETICKÁ ČASŤ.....	6
1. SOCIÁLNE SLUŽBY, KOMUNITA, KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE.....	6
1.1 CIELE, ZÁSADY A SUBJEKTY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA.....	7
1.2 LEGISLATÍVNE NORMY A STRATEGICKÉ DOKUMENTY.....	8
ANALYTICKÁ ČASŤ.....	11
2. ANALÝZA SOCIOLOGICKÝCH ÚDAJOV.....	11
2.1 CIEĽOVÉ SKUPINY – OBYVATELIA, RODINY, DETI A MLÁDEŽ.....	12
2.2 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU V OBLASTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	14
2.3 SOCIÁLNE SLUŽBY Z HĽADISKA DRUHU A FORMY.....	15
3. ANALÝZA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI SLAVEC.....	17
4. VYHODNOTENIE PLNENIA PREDCHÁDZAJÚCEHO KPSS.....	19
5. VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU.....	23
STRATEGICKÁ ČASŤ.....	28
REALIZAČNÁ ČASŤ.....	32
VYHODNOTENIE A PLNENIE KPSS.....	39
Záver.....	40
Príloha č. 1.....	41

ZOZNAM SKRATIEK

KC	Komunitné centrum
KPSS	Komunitné plánovanie sociálnych služieb
ŤZP	Ťažko zdravotné postihnutie
MPSVaR, MPSVR SR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
MRK	Majorita
VZN	Všeobecné záväzne nariadenie
SČK	Slovenský červený kríž
FO	Fyzická osoba
PO	Právnická osoba
SR	Slovenská republika
EÚ	Európska únia
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
MŠ	Materská škola
VÚC	Vyšší územný celok

PRÍHOVOR

Vážení spoluobčania - prijímatelia sociálnych služieb, poslaním sociálnych služieb je pomôcť ľuďom udržať si alebo znovu získať svoje miesto v spoločnosti, v komunite, v ktorej žijú. Sociálne služby sa dotýkajú každého. Komunitné plánovanie je plánovanie komunity pre komunitu alebo inak, ľudí pre ľudí. Za pomoci vypracovaného Komunitného plánu sociálnych služieb obce Slavec budeme efektívnejšie a adresnejšie využívať finančné prostriedky obecného rozpočtu na to, aby sme v čo najväčšej možnej miere poskytovali kvalitné sociálne služby. Tento dokument je jedným z nástrojov strategického plánovania pre našu obec, ktorý má tiež aj informatívnu funkciu pre našich obyvateľov, poskytovateľov sociálnych služieb a jej investorov. Chceme zapájať jednotlivcov, ale aj organizácie a tak pozdvihnúť našu spoločnú komunitu na vyššiu úroveň. Naším cieľom je spolupráca s občanmi, odstraňovanie bariér medzi jednotlivými skupinami a komunitami v obci. Je dôležité komunikovať so všetkými vekovými kategóriami. Realizácia nápadov nebude jednoduchá záležitosť, verím však, že našim obyvateľom predkladáme také riešenia, ktorých realizácia bude mať pozitívny prínos a budú zodpovedať miestnym potrebám obyvateľom našej obce. Pred vypracovaním tohto Komunitného plánu sociálnych služieb sme sa snažili zistiť skutočné potreby a želania našich obyvateľov v oblasti sociálnych služieb, vpracovať ich do plánov a predstáv, ktoré má obec už z predošlých časových období. Verím, že sa nám podarilo vytvoriť dokument, kde sme zhrnuli plány a predstavy, akou cestou by sa mohla sociálna oblasť v obci rozvíjať. Na uskutočnenie týchto plánov bude treba veľa energie, práce, nadšenia a najmä financií, ktoré sa budeme snažiť získať z externých zdrojov a tiež rozumným investovaním z vlastných obecných prostriedkov.

Gejza Ambrúš
Starosta obce Slavec

ÚVOD

Komunitný plán sociálnych služieb obce Slavec na roky 2025 – 2027 (ďalej len ako „KPSS“ alebo „komunitný plán“) je doklad, obsahujúci základné informácie o podstate komunitného plánovania, jeho legislatívnych východiskách, princípoch a aktéroch vstupujúcich do tohto procesu. Okrem toho sú tu uvedené stručné informácie o súvisiacich dokumentoch na európskej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni.

Komunitné plánovanie je jedna zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Podstatou je získať a vyhodnocovať názory obyvateľov žijúcich v obci Slavec, vďaka ktorým je možné spracovať podkladové materiály pre rôzne oblasti verejného života. Ide o proces, ktorý pomáha v plánovaní a poskytovaní lepších a kvalitnejších služieb, ktoré budú znamenať skutočný prínos a zmenu v životoch ľudí. Zmyslom komunitného plánovania je najmä aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným a koordinovaným postupom. Komunitné plánovanie možno chápať tiež ako otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov, resp. ako proces hľadania najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb a výsledkom je **KPSS**.

Povinnosť obce mať vypracovaný komunitný plán vychádza zo **Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov**. Komunitný plán obce Slavec na aktuálne plánovacie obdobie bol vypracovaný za pomoci zamestnancov a obyvateľov obce. Predkladaný komunitný plán pozostáva z teoretickej, analytickej a strategickej časti. V **teoretickej časti** je špecifikovaná podstata sociálnych služieb a komunitného plánovania, sú tu uvedené základné črty ako aj subjekty komunitného plánovania a tiež legislatívne normy a strategické dokumenty, z ktorých celý dokument vychádza a napokon obsahuje **strategickú časť**.

V analytickej časti je uvedený rozbor stavu oblasti sociálnych služieb v SWOT analýze. Tu sú definované silné a slabé stránky ako aj príležitosti a riziká, ktoré sú charakteristické pre súčasnú, východiskovú situáciu. V strategickej časti je definovaná vizia obce a sú tu navrhnuté konkrétne opatrenia, aktivity, časový harmonogram a zdroje financovania na realizáciu navrhnutých opatrení. V prípade, že sa obec bude držať nastavených priorít, cieľov, postupov a termínov stanovených v komunitnom pláne, existuje vysoký predpoklad rastu kvality a zvýšenia adresnosti v poskytovaní sociálnych služieb v našej obci.

TEORETICKÁ ČASŤ

1. SOCIÁLNE SLUŽBY, KOMUNITA, KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE.

Sociálne služby sú integrálnou súčasťou verejných služieb a dajú sa charakterizovať ako súhrn činností, prostredníctvom ktorých je poskytovaná pomoc ľuďom nachádzajúcich sa v nepriaznivej sociálnej situácii, ak si sami nedokážu zabezpečiť základné životné potreby alebo potrebujú pomoc z iných vážnych dôvodov. Podstatou sociálnych služieb je zabezpečiť osobám určitý životný štandard, ale aj zmierňovať rozdiely v príjmoch či v sociálnom postavení.

Pre objasnenie podstaty komunitného plánovania sociálnych služieb je potrebné charakterizovať pojem **komunita**. Ide o skupinu osôb, pre ktorú je charakteristický určitý znak alebo súbor znakov, pričom tieto sú vo všeobecnosti vnímané ako typické. Obec, alebo mesto, či mestská časť sa považujú za základnú občiansku komunitu. Osoby žijúce na území jednej samosprávy majú spoločné bydlisko, využívajú tú istú infraštruktúru. Samospráva v záujme občanov vstupuje do kontaktu so štátom, pričom jasne definované vzťahy medzi subjektmi môžu byť výrazne dynamizujúcim prvkom rozvoja celého systému sociálnej starostlivosti. Vo vzťahu štát – samospráva bola samosprávam udelená povinnosť mať vypracovaný komunitný plán sociálnych služieb ako základný nástroj komunitného plánovania.

V ustanoveniach §82 a 83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní:

§ 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

- (1) Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.
- (2) Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
- (3) Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je zabezpečenie spolupráce subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti na účely podľa odseku 1. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo

rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

§ 83 Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

(1) Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb a vyšší územný celok vypracúva koncepciu rozvoja sociálnych služieb v spolupráci

a) s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,

b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.

(2) Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie a do 15 dní od jeho schválenia ho predkladá vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode sa nachádza.

1.1 CIELE, ZÁSADY A SUBJEKTY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Ciele komunitného plánovania je potrebné stanovovať tak, aby sa následne prostredníctvom realizovaných aktivít dalo predchádzať sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín, posilňovať sociálnu súdržnosť obyvateľov v princípoch partnerstva a kompromisu.

Komunitný plán má byť výsledkom spolupráce troch subjektov:

a) zadávateľov;

b) poskytovateľov;

c) užívateľov sociálnych služieb.

Subjekty komunitného plánovania: zadávatelia, poskytovatelia, užívatelia:

- **Zadávateľom** sociálnych služieb rozumieme subjekt, ktorému zákon ukladá úlohu zabezpečiť sociálne služby na území, ktoré spravuje – v podmienkach SR sú zadávateľmi obce a mestá. Zadávateľ službu objednáva, zriaďuje, organizuje, platí za ňu a zabezpečuje na ňu výberové konanie.
- **Poskytovateľom** sociálnej služby môžu byť fyzické osoby, podnikateľské subjekty, súkromné neziskové organizácie, organizácie zriadené obcou, organizácie zriadené samosprávnym krajom či štátom, ktoré spĺňajú podmienky pre poskytovanie sociálnej služby určené zákonom o sociálnych službách. Poskytovatelia prispôbujú svoju ponuku a

realizáciu služieb na potreby užívateľov. V dôsledku toho by mali rešpektovať záujmy a potreby svojich klientov, užívateľov a naplňovať ich vízie kvalifikovanou službou. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

- **Užívateľom** sociálnych služieb je každý občan, ktorý k naplneniu svojich potrieb a predstáv potrebuje pomoc sociálnych služieb. Predovšetkým sú to ľudia v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorí nie sú schopní túto situáciu sami zvládnuť.

Pri plánovaní komunitného plánu je dôležité pri stanovovaní si cieľov dodržať základné zásady a to:

- smerovať potreby a rozvojové priority v oblasti sociálnych služieb adresne na konkrétne cieľové skupiny obyvateľstva;
- zapojiť do tvorby plánovania všetky subjekty a to zadávateľov –(mestá, obce) poskytovateľov soc. služby (FO, PO, Neziskové organizácie..) a prijímateľov týchto služieb;
- zvyšovať kvalitu v poskytovaní sociálnych služieb a rozvíjať sociálnu politiku miestnej samosprávy.

1.2 LEGISLATÍVNE NORMY A STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Základnú právnu normu v oblasti poskytovania sociálnych služieb predstavuje už spomínaný zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý stanovuje právny rámec poskytovania sociálnych služieb, financovania sociálnych služieb a dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb.

Tento zákon ďalej dopĺňajú:

- zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- 447/2008 Z. z. – zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia;
- zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti;

Okrem legislatívnych noriem, nariadení a interných predpisov tvoria podklad pre spracovanie komunitného plánu aj viaceré strategické a plánovacie dokumenty:

Miestne dokumenty:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slavec na roky 2018 – 2022
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Slavec na roky 2018 – 2022
- Všeobecné záväzné nariadenia obce týkajúce sa sociálnych služieb.

Regionálne dokumenty:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja 2013 – 2023.

Národné dokumenty:

- Stratégia deinštitucionalizáciu sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike,
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030 (v príprave),
- Národný program reforiem – SR 2020 (zriadenie zariadení starostlivosti o deti, zamestnávanie žien, zamestnanosť a sociálna inklúzia, zlepšenie kvality a dostupnosť sociálnych služieb diverzifikáciou financovania poskytovateľov sociálnych služieb a jednoznačnejším vymedzením kompetencií zodpovedných subjektov),
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030,
- Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násillia na ženách na roky 2020– 2025 (v príprave),
- Národná stratégia na ochranu detí pred násillim,
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030,

- Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2030.

Dokumenty EÚ:

- Európa 2030,
- Amsterdamská zmluva – hlava IX, články 136 – 145. Amsterdamská zmluva posilňuje základné princípy ako sú ľudské práva a sociálne práva,
- Lisabonská zmluva – program radikálnej obnovy EÚ v ekonomickej a sociálnej oblasti,
- Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- Dohovor o právach dieťaťa,
- Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- Európska sociálna charta

ANALYTICKÁ ČASŤ

Dôležitou súčasťou komunitného plánu sociálnych služieb je analytická časť, ktorá pomôže identifikovať potreby skupín obyvateľov, na ktorých je prioritne komunitné plánovanie zacielené. Analýza skúma sociálno-demografické prostredie obce, jej doterajší vývoj a budúce smerovanie. Vychádza z údajov Štatistického úradu SR, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny mesta Rožňava a zo strategických dokumentov obce. Výsledky analýzy, ktoré budú prezentované v tejto kapitole, boli nápomocné pri stanovovaní strategických cieľov a smerovania obce v oblasti poskytovania kvalitnejších sociálnych služieb svojim občanom.

2. ANALÝZA SOCIOLOGICKÝCH ÚDAJOV

Pri tejto analýze sa berú do úvahy i geografické údaje obce, to znamená poloha a rozloha obce, celková hustota obyvateľstva, občianska vybavenosť, dostupnosť služieb, celková infraštruktúra, vzdelanosť k potenciálnym zamestnávateľom obyvateľstva obce. Sociologické faktory majú najväčší vplyv na vývoj spoločnosti a to: demografické zmeny – znižovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov - zmeny v životnom štýle, rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný a fyzický stav populácie, vplyv techniky a médií, - oslabovanie tradičných ľudských hodnôt, zhoršovanie medziludských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a deti narodených mimo manželstva.

Obec Slavec je z geografického rozpoloženia obcou Východoslovenského územného celku Košického kraja, okresu Rožňava s celkovou rozlohou 17,52 km² (1 752 ha). Obec susedí s obcami Silica, Slavec časť Vidová, Brzotín a je v blízkosti okresného mesta Rožňava. Obec je samostatný územný celok samosprávy a správny celok Slovenskej republiky.

V okresnom meste sídlia najväčší zamestnávateľia priemyslu Gemtex a.s., Rožňava v regióne sídlia priemyslá ako ESSITY Gemerská Hôrka, Papierenské závody Slavošovce, Kameňolom Carmeus Slavec, ako poľnohospodárske družstvá a mnohí iní menší zamestnávateľia priemyslu či poľnohospodárstva a obchodu.

Samospráva disponuje relatívne širokou škálou nástrojov, ktorými môže predchádzať sociálnemu vylúčeniu alebo eliminovať jeho dôsledky. Preventívnymi opatreniami sú najmä aktivity zamerané na osvetu obyvateľstva (napr. v oblasti finančnej gramotnosti, škodlivosti návykových látok a pod.), informovanie verejnosti (napr. o voľných pracovných miestach, vzdelávacích kurzoch a pod.), združovanie ľudí (kultúrne a spoločenské podujatia), podporu voľnočasových možností (zakladanie záujmových spolkov a pod.) a rôzne iné. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce Slavec je PHSR obce, v ktorom jedna časť je zameraná i na sociálnu oblasť a poskytovanie služieb.

Sociálna analýza má za cieľ zistiť a porovnať aktuálny stav poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode, ich terajšiu potrebnosť s predpokladanými potrebami v budúcnosti. Analýza vychádza z vyhodnotenia demografických údajov obce, vekovej štruktúry občanov a dostupných sociálnych ukazovateľov ako demografické štruktúry populačných skupín vzniknutých členením obyvateľstva, podľa veku, rodinného stavu, ekonomickej aktivity, najvyššieho dosiahnutého vzdelania a podobne. Komunitné plánovanie je následne smerované na konkrétne cieľové skupiny obyvateľstva ohrozené rizikom určitého sociálneho znevýhodnenia ako chudoba a nezamestnanosť, teda ekonomický faktor, vek a skupiny ako deti, mládež produktívny a poproduktívny vek, ktoré sú ohrozené rizikovými faktormi vývoja, výchovy či starnutia a iných nástrah, no a špecifickú skupiny tvoria obyvatelia so zdravotným hendikepom.

2.1 CIEĽOVÉ SKUPINY – OBYVATELIA, RODINY, DETI A MLÁDEŽ

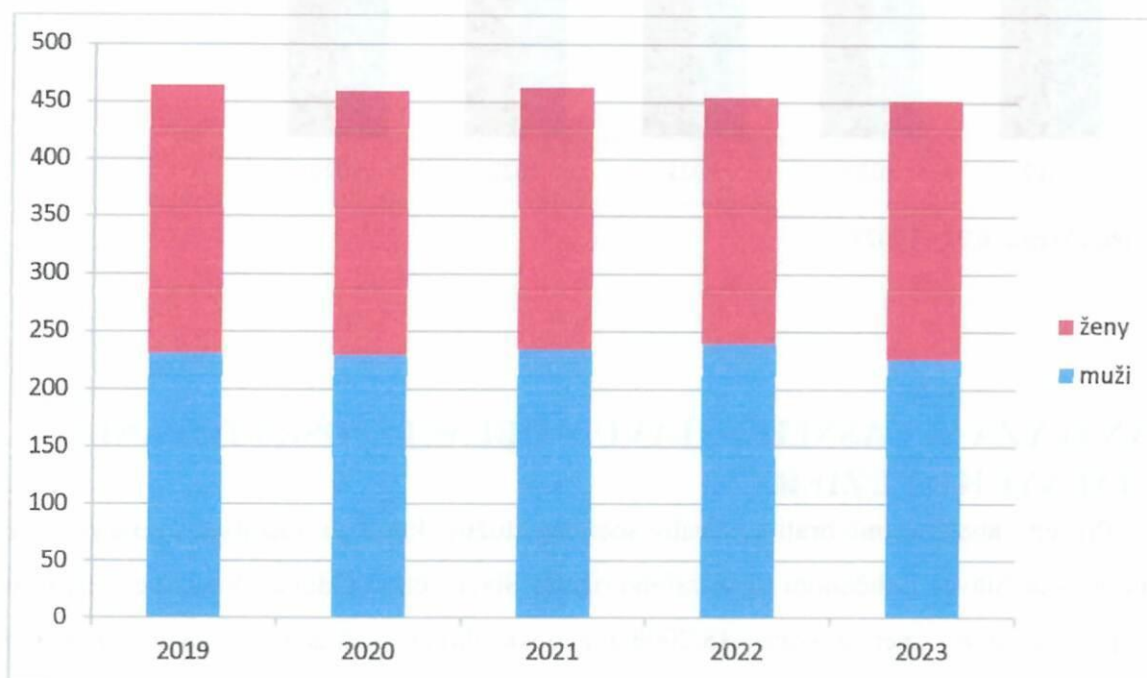
Základnými cieľovými skupinami, pre ktoré by sa mali sociálne služby plánovať sú:

- seniori,
- rodiny s deťmi a mládež,
- nezamestnaní,
- marginalizované menšiny,
- zdravotne (telesne alebo duševne) znevýhodnené osoby a ich rodiny,
- osoby v nepriaznivej sociálnej situácii.

Na tieto skupiny sa obec zamerala pri stanovovaní cieľov a aktivít s prihliadnutím záujmov obyvateľstva na základe zapojenia sa verejnosti do dotazníkovej formy a jej vyhodnotením.

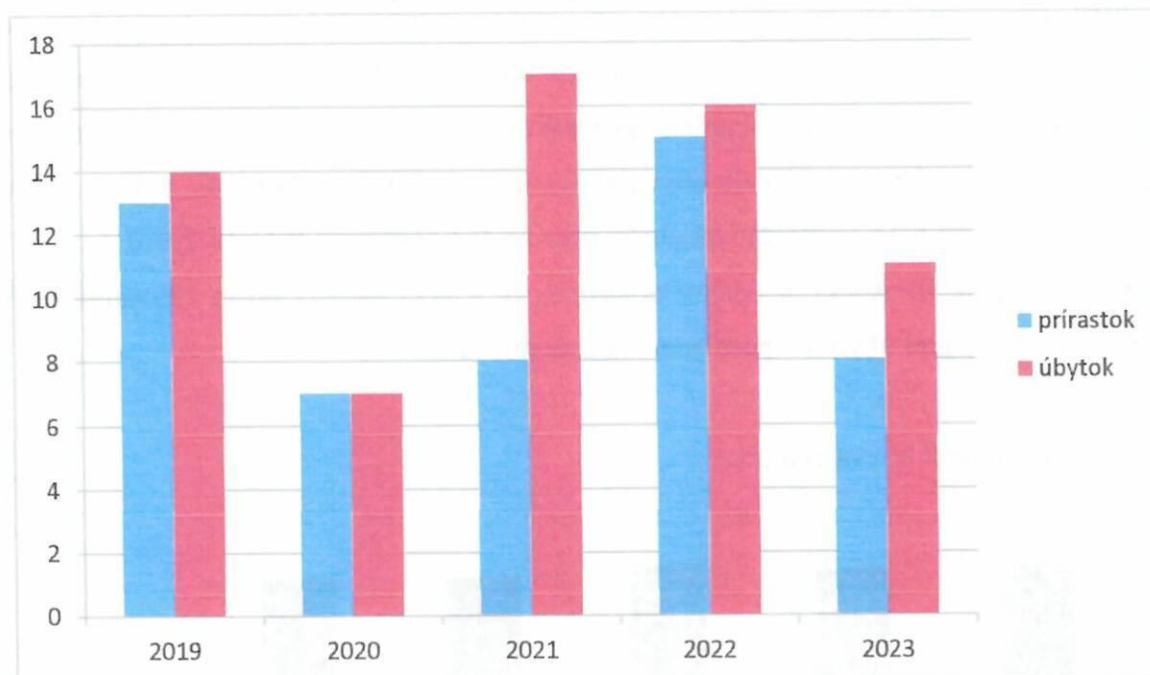
V plánovanom období sa bude snažiť ich priebežne naplňovať. Podľa evidencie obyvateľstva roku 2019, žilo v obci Slavec celkom 464 obyvateľov, z toho 231 mužov a 233 žien. K slovenskej národnosti sa prihlásilo 96,66% občanov obce a 3,34% tvorí skupinu obyvateľstva iných národností. Najpočetnejšia skupina obyvateľov v obci – 33,08% je reformovaného vyznania. Posledné údaje z evidencie obyvateľstva k 31.12.2023 zaznamenali pokles počtu obyvateľstva zo 454 (k 31.12.2022) v priebehu roka na 451 občanov (k 31.12.2023). Grafické zobrazenie štatistických údajov dokazuje, že v obci narastá počet obyvateľov čo dokazuje i následný graf úbytku v porovnaní nárastu obyvateľov.

Graf č.1 Trvale hlásení obyvatelia obce

Zdroj: obec Slavec, k 31.12.2023

Graf č. 2 Grafické zobrazenie prirodzeného prírastku a úbytku obyvateľstva v obci

Zdroj : obec Slavec, k 31.12.2023

2.2 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU V OBLASTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.

Pri tejto analýze sme brali do úvahy sociálne služby, ktoré sú dostupné a poskytované občanom obce Slavec i občanom najbližšieho okolia Slavec časť Vidová. Sociálne služby sú v obci poskytované v znení zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb. Účastníkmi právnych vzťahov sú verejní poskytovatelia soc. služieb - obec, mesto, VÚC, MPSVR, no takúto službu môže poskytovať i neverejný poskytovateľ. Prijímateľom sociálnych služieb je fyzická osoba, ktorej sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje sociálna služba.

Poskytovatelia sociálnych služieb v Slovenskej republike či už verejní alebo neverejní sú evidovaní v tzv. registri poskytovateľov soc. služieb v rámci príslušného samosprávneho kraja.

Aktuálne ako jediný verejný poskytovateľ sociálnych služieb v obci Slavec, pôsobí práve obec Slavec, ktorá poskytuje sociálne služby v zmysle zákona a je zriaďovateľom

Komunitného centra. V tomto zariadení poskytuje obec sociálnu službu pre občanov celoročne, ambulantnou a terénnou formou. V rámci starostlivosti o občanov sa poskytujú i služby rozvozu obedov pre seniorov.

2.3 SOCIÁLNE SLUŽBY Z HĽADISKA DRUHU A FORMY.

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike a to prijatím **zákona č. 448/2008 Z. z.** o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov definuje **podľa druhu** sociálnej služby, ktoré je možné poskytovať a prijímať na území Slovenska:

I. sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:

- a) terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- b) poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - ✓ nízko prahové denné centrum;
 - ✓ integračné centrum;
 - ✓ komunitné centrum;
 - ✓ nocľaháreň;
 - ✓ útulok;
 - ✓ domov na polceste;
 - ✓ zariadenie núdzového bývania;
- c) nízko prahová sociálna služba pre deti a rodinu.

II. sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:

- a) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa;
- b) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti;
- c) služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života;
- d) služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa;
- e) služba včasnej intervencie.

III. sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažké zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

- a) poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:
 - ✓ zariadenie podporovaného bývania,
 - ✓ zariadenie pre seniorov,
 - ✓ zariadenie opatrovateľskej služby,
 - ✓ rehabilitačné stredisko,
 - ✓ domov sociálnych služieb,
 - ✓ špecializované zariadenie,
 - ✓ denný stacionár;
- b) domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“);
- c) prepravná služba;
- d) sprievodcovská služba a pred čitateľská služba;
- e) tlmočnická služba;
- f) sprostredkovanie tlmočnickej služby;
- g) sprostredkovanie osobnej asistencie;
- h) požičiavanie pomôcok.

IV. sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:

- a) monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- b) krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

V. podporné služby, ktorými sú:

- a) odľahčovacia služba,
- b) pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
- c) poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
- d) podpora samostatného bývania,
- e) poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
- f) poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
- g) poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Z hľadiska formy poskytovania rozlišuje zákon (podľa §13 zákona 448/2008 Z.z.) o sociálnych službách sociálne služby ambulantly, terénne a pobytové.

Ambulantná forma sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta sociálnej služby.

Terénna forma sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí, prípadne prostredníctvom terénnych programov.

Pobytová forma sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba.

3. ANALÝZA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI SLAVEC

SWOT analýza je jedným zo základných nástrojov strategického plánovania a rozvoja, používaná sa na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb, ktoré spočívajú v danom projekte, pláne, ktorého výsledkom je realizácia konkrétneho cieľa.

Základom SWOT analýzy je jasne definovaný jej cieľ a postup krokov, ktoré to majú zabezpečiť.

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • záujem obce na fungovaní a zaistení sociálnych služieb • existencia siete rôznorodých sociálnych služieb • dobrá (cenová) dostupnosť sociálnych služieb • existujúce objekty pre vybudovanie zariadenia sociálnych služieb • existencia kresťanskej reformovanej cirkvi, • poskytovanie základného, špecializovaného sociálneho poradenstva • akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života • ochota cestovať za prácou • organizovanie športových a kultúrno-spoločenských podujatí • realizácia terénnej sociálnej práce • dobrá informovanosť a vedomie obyvateľstva o sociálnych službách, podmienkach 	<ul style="list-style-type: none"> • nezáujem časti občanov o obecne dianie a vývoj obce • odchod niektorej kvalifikovanej pracovnej sily • strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných • nutnosť cestovať za prácou mimo regiónu aj štátu • narušenie rodinných vzťahov v dôsledku nezamestnanosti • slabá vzdelanostná úroveň rómskeho obyvateľstva v porovnaní s inými regiónmi • nedostatok priestorov a voľno-časových aktivít pre deti a mládež • vzdelanostná úroveň členov MRK len na úrovni základného vzdelania • vysoká nezamestnanosť obyvateľov, zvlášť vyššieho veku • absentujúce detské ihrisko a priestor pre zmysluplné trávenie voľného času najmenších

<p>poskytnutia, nároku a úhrady za sociálnu službu</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultúrny dom kde chodia obyvatelia pre kultúrne vyžitie • zabezpečený rozvoz stravy pre seniorov • činnosť komunitného centra existujúce objekty pre vybudovanie zariadenia sociálnych služieb - komunitné centrum 	<p>obyvateľov obce</p> <ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce bezbariérové prístupy na úradu atď. • nárast počtu seniorov a starnutie obyvateľstva
<p>Príležitosti:</p>	<p>Ohrozenie:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • podpora vzdelávania a samozamestnanosti • podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest • aktivity samosprávy o prehĺbenie záujmu občanov na rozvoji obci • rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií • trend posilňovania sociálnych služieb • trend posilňovania rodiny k plneniu jej základných funkcií • vzdelávanie v sociálnej oblasti • možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF na rozvoj ľudských zdrojov • rozvoj nových foriem sociálnych služieb, • vybudovanie, rekonštrukcia komunitného centra • poskytovanie opatrovateľskej služby • zabezpečiť dochádzku detí do škôl a motivovať ich k vzdelávaniu • vytvorenie nových pracovných príležitostí • podpora aktivít riešiacich rómsku problematiku 	<ul style="list-style-type: none"> • pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v regióne • odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily • nevhodná politika – regionálna, • v niektorých smeroch nedostatočná komunikácia obec – občan – komunikačná bariéra • v niektorých prípadoch nárast počtu neospravedlnených vymeškaných hodín pri plnení povinnej školskej dochádzky – záškoláctvo • v niektorých prípadoch nárast alkoholizmu a užívania drog zvyšovanie ekonomickej stagnácie v obci a znižovanie životnej úrovne • neisté finančné zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb, • zlyhávanie osobnej zodpovednosti za vlastný život a absencia aktívneho prístupu k riešeniu vlastnej životnej situácie, • riziko stagnácie dlhodobo nezamestnaných - nechť zapojit' sa do trhu práce

Na základe spracovanej SWOT analýzy obec Slavec môžeme konštatovať, že v obci aj naďalej chýbajú opatrovateľské služby, centrá sociálnych služieb, ihrisko, vzdelávacie zariadenia - MŠ, aktivity pre deti a mládež, aktivity pre seniorov, nedostatok pracovných príležitostí.

V prípade dlhodobého pretrvávania týchto nedostatkov by mohli nastať tieto sociálno – ekonomické ohrozenia:

- riziko stagnácie dlhodobo nezamestnaných – nechcuť zapojiť sa do trhu práce,
- pri poklese životnej úrovne hrozí nárast drobnej kriminality,
- nárast sociálneho napätia destabilizujúceho situáciu a vzťahy v komunite,
- pokles alebo strata dôvery v orgány a inštitúcie komunity a ich schopnosti riešiť problémy v sociálnej oblasti.

4. VYHODNOTENIE PLNENIA PREDCHÁDZAJÚCEHO KPSS

Predchádzajúci Komunitný plán sociálnych služieb obce Slavec na roky 2018-2022 definoval 3 hlavné ciele zamerané na rozvoj a poskytovanie sociálnych služieb. V nasledujúcej tabuľke uvádzame vytýčené opatrenia samosprávy za predchádzajúce plánovacie obdobie a k nim aj informáciu, či a do akej miery sa tieto ciele samospráve podarilo naplniť. Takého vyhodnotenie plnenia predchádzajúceho KPSS pomôže samospráve vo formulovaní cieľov na aktuálne plánovacie obdobie.

Seniori a osoby so zdravotným postihnutím

Zlepšiť dostupnosť služieb a zvýšiť kvalitu a rozsah sociálnych služieb pre cieľovú skupinu a rozvíjať terénne, ambulantné sociálne služby.

	Rok	Názov cieľa	Realizácia	Zdroje
1.	2018 - 2022	Zriadiť a zabezpečiť poskytovanie opatrovateľskej služby	Nie rodinný príslušníci nesúhlasili s opatovaním poskytnutej zo strany obce pre svoje blízke osoby	MPSVaR, grandy, dotácie, obec Slavec
2.	2018 -2022	Zriadiť denný stacionár pre osoby so zdravotným postihnutím	Nie v realizácii výkup pozemkov od vlastníkov, nedostatok priestorov na jej	MPSVaR, grandy, dotácie, obec Slavec

			realizáciu.	
3.	2018 -2022	Pokračovať v poskytovaní stravovacej služby pre cieľovú skupinu.	Áno obec zabezpečuje stravovanie pre seniorov cez organizáciu Červený kríž	Obec Slavec

Vytvoriť podmienky na zvýšenie zamestnanosti.

	Rok	Názov cieľa	Realizácia	Zdroje
1.	2018 - 2022	Podpora vytvárania pracovných miest pre osoby so zdravotným postihnutím.	Nie nezáujem zo strany príslušníkov rodín	ÚPSVaR SR, neziskové organizácie
2.	2018 -2022	Odstraňovania architektonických bariér v obci.	Áno	fondy EÚ, rozpočet obce

Zabezpečiť komplexnosť služieb pre seniorov.

	Rok	Názov cieľa	Realizácia	Zdroje
1.	2018 -2022	Skvalitniť starostlivosť o klienta v domácom prostredí a rozvíjať terénne sociálne služby, v prípade potreby zabezpečiť a rozšíriť opatrovateľskú službu	Čiastočne terénna forma sa poskytuje pracovníčkami Komunitného centra.	rozpočet obce Slavec, dotácie z MPSVaR
2.	2018-2022	Podporiť vznik nových sociálnych služieb a zariadení sociálnych služieb	Nie absencia voľného pozemku na vybudovanie centra.	rozpočet obce Slavec, dotácie, granty
3.	2018 -2022	Rozšíriť ponuku klubovej, zájmovej a kultúrnej	Áno voľnočasové aktivity vykonáva	rozpočet obce Slavec

		činnosti seniorov.	Komunitné centrum.	
--	--	--------------------	--------------------	--

Rodiny s deťmi a mládežou

Zlepšiť dostupnosť služieb a zvýšiť kvalitu a rozsah sociálnych služieb pre rodiny s deťmi a mládežou a rozvíjať terénne a ambulantné sociálne služby.

	Rok	Názov cieľa	Realizácia	Zdroje
1.	2018 - 2022	Rozvíjať komunitné centrum, terénnu sociálnu prácu a poradenské služby pre rodiny v krízovej situácii.	Áno	MPSVaR, Implea, obec Slavec
2.	2018 - 2022	Zabezpečiť ochranu ohrozených rodín, detí a mládeže v obci a vybudovať systém podpory rodín v kríze	Áno	rozpočet obce
3.	2018 -2022	Realizovať efektívnu prevenciu v rodinách	Áno	dotácie, grantové zdroje
4.	2018 - 2022	Vybudovanie detského ihriska	Nie výkup pozemkov – absencia zo strany vlastníkov	dotácie, grantové zdroje

Zlepšenie dostupnosti samostatného bývania mladých rodín

	Rok	Názov cieľa	Realizácia	Zdroje
1.	2018 - 2022	Podporovať dostupnosť samostatného bývania pre mladé rodiny.	Nie výkup pozemkov – absencia zo strany vlastníkov	v rámci rozpočtu obce Slavec, Štátny fond rozvoja bývania

Ohrozené skupiny – osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, príslušníci marginalizovanej rómskej komunity, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením

Rozšíriť a skvalitniť terénne a ambulantné sociálne služby pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii.

	Rok	Názov cieľa	Realizácia	Zdroje
1.	2018-2022	Udržať komunitné centrum pre cieľovú skupinu	Áno	Štrukturálne fondy EÚ
2.	2018 - 2022	Rekonštrukcia, modernizácia komunitného centra	Nie zrušená výzva	Fondy EÚ, grandy, dotácie

Vytvoriť systém adresnej a stupňovitej sociálnej pomoci MRK

	Rok	Názov cieľa	Realizácia	Zdroje
1.	2018-2022	Pokračovať v budovaní nízkoštandardných bytov pre MRK	Nie výkup pozemkov – absencia zo strany vlastníkov	v rámci rozpočtu obce Slavec, Štátny fond rozvoja bývania
2.	2018 - 2022	Zabezpečiť prístup k sociálnym službám pre všetkých príslušníkov MRK.	Nie nevhodné projekty	obec Slavec, dotačné zdroje

Zlepšiť podmienky pre vzdelávanie a prístup na trh práce pre príslušníkov MRK v obci.

	Rok	Názov cieľa	Realizácia	Zdroje
1.	2018-2022	Pokračovať a zlepšiť predškolskú prípravu pre rómske deti pred nástupom do ZŠ.	Čiastočne špeciálne programy pre deti zabezpečuje Komunitné centrum, výstavba MŠ nereálna z dôvodu nevhodných projektov	obec Slavec, dotačné a grantové zdroje, zdroje EÚ

2.	2018 - 2022	Uľahčiť Rómom znevýhodneným na trhu práce ich vstup na trh práce.	Áno sprostredkovanie užívateľov na opatrovateľský kurz	fondy EÚ, príspevok ÚPSVaR SR
3.	2018-2022	Realizovať preventívne programy pre príslušníkov MRK.	Áno realizované preventívne aktivity KC	dotlačné zdroje, granty
4.	2018 - 2022	Vytvoriť podmienky zamestnania pre cieľovú skupinu pre pracovné uplatnenie na trhu práce .	Áno	dotácie, granty, rozpočet obce Slavec, ÚPSVaR SR
5.	2018-2022	Vytvoriť stredisko osobnej hygieny	Nie výkup pozemkov – absencia zo strany vlastníkov	dotácie, granty, rozpočet obce Slavec, ÚPSVaR

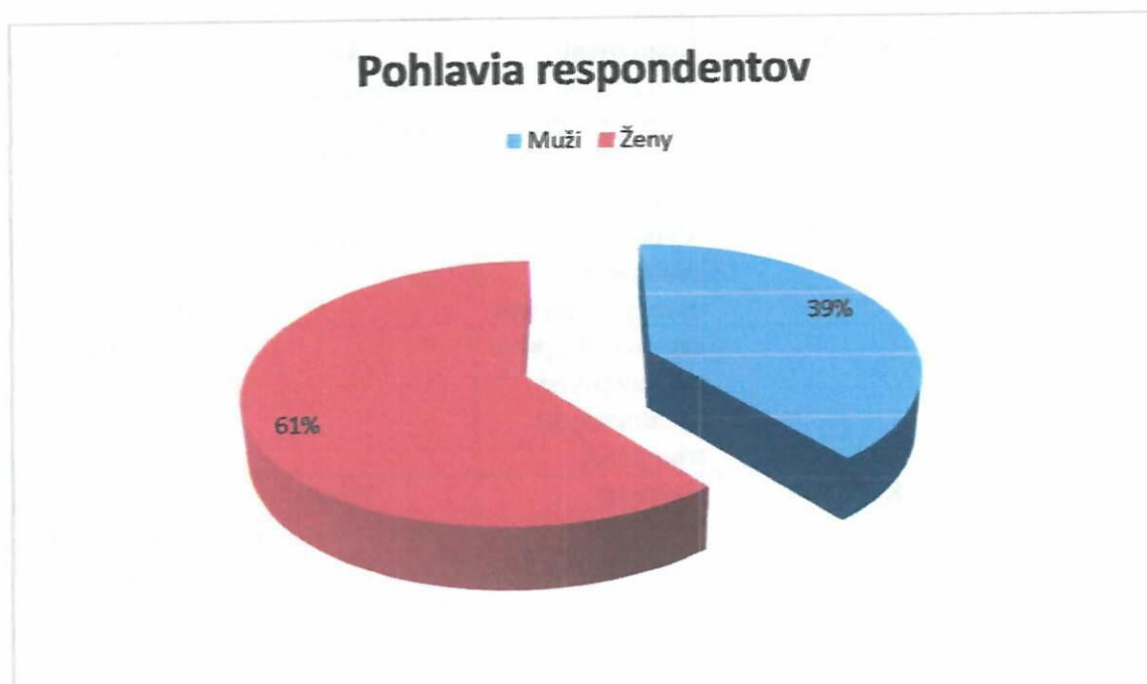
5. VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU

Verejná mienka je dôležitá, a preto obec verejnosť požiadala o vyjadrenie sa k poskytovaniu sociálnych služieb v obci prostredníctvom dotazníkového prieskumu. Dotazník bol rozdelený na dve časti s celkovým počtom 13 jednoduchých otázok. Ktorý bol distribuovaný obyvateľom obce Slavec v mesiacoch máj 2024. Vyplnené dotazníky bolo možné odovzdať osobne na obecnom úrade alebo do poštovej schránky, ktorá bola označená. V termíne uvedenom pre návrat vyplnených dotazníkov sa vrátilo 27 vyplnených dotazníkov. Dotazník bol anonymný.

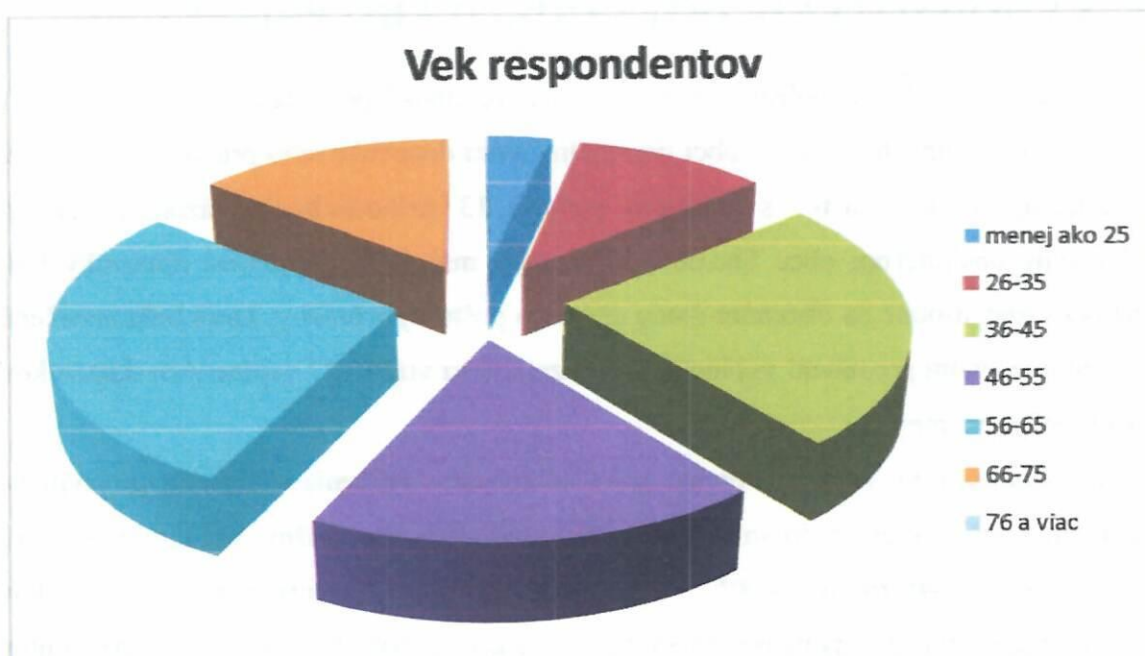
Záujem o vplyv na veci verejné prostredníctvom vyplnenia dotazníka prejavili vo väčšej miere starší občania a do ankety sa zapojilo viac žien ako mužov. Najaktívnejšia bola skupina vo veku 36-45 rokov 25,00%. Respondenti z vekovej skupiny menej ako 25 rokov 3,57% sa zúčastnili ako najmenej zo všetkých. Aktívna bola tiež skupina respondentov vekovej skupiny 56 - 65 rokov čo predstavuje 28,57%, veková skupina od 46-55 rokov čo predstavuje 17,86%, menej úspešná bola veková skupina od 26-35 rokov 10,71% a veková skupina 66 – 75 14,29% dotazníkov bolo vyplnených respondentmi tejto vekovej skupiny.

Grafické zobrazenie zúčastnených respondentov rozdelených podľa pohlavia

Graf č. 1

Grafické zobrazenie údajov podľa veku vyjadrené v percentách.

Graf č.2

Ďalším ukazovateľom bolo vzdelanie respondentov a po vyhodnotení sme zistili, že do ankety sa zapojila najviac respondentov so základným vzdelaním čo je 42,86% z celkového počtu opýtaných. Následná tabuľka zobrazuje zozbierané údaje dotazníkov.

Tabuľka č. 1 s typom vzdelania zúčastnených respondentov.

Vzdelanie	Vyjadrené v %
Základná	42,86%
Stredná bez maturity	32,14%
Stredná s maturitou	21,43%
Vysoká škola I. stupňa	0%
Vysoká škola II. stupňa	3,57%

Z hľadiska sociálneho postavenia sa do ankety zapojili občania tak ako to zobrazuje nasledovná tabuľka č.2

Tabuľka č. 2

Sociálne postavenie	%
Študent	0,00%
Zamestnaný	17,86%
Nezamestnaný	53,57%
SZČO - podnikateľ	0,00%
Invalidný dôchodca	0,00%
Starobný dôchodca	21,43%
Materská/rodičovská dovolenka	7,14%

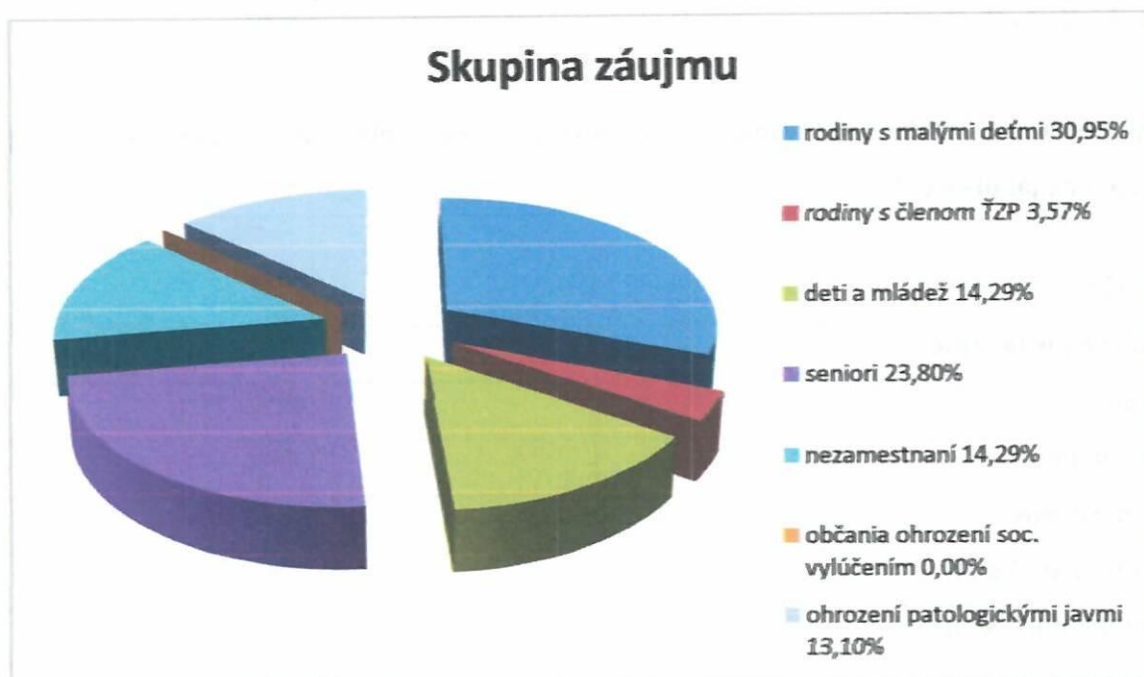
Z tabuľky vidíme, že najvyššie percento tvoria nezamestnaní v počtom 53,57% z celkového počtu respondentov.

Sociálny prieskum

Druhá časť prieskumu bola zameraná na prieskum sociálnych potrieb a požiadaviek obyvateľstva. Občania mali možnosť vyjadriť sa k poskytovaným službám a zároveň vyjadriť dopyt po chýbajúcich, ktoré by uvítali. Tak isto nás zaujímalo či vedia občania kam sa majú obrátiť v prípade sociálneho ohrozenia a vzniku problému. V tejto časti sme pri vyhodnocovaní zistili, že opýtaní respondenti vo svojich odpovediach uviedli, že pri vzniku

sociálneho problému v rodine by sa obrátili so žiadosťou o pomoc a poradenstvo na priateľa alebo rodinného príslušníka, ktorý už podobnú situáciu riešil a % opýtaných by sa vybralo hľadať pomoc na Komunitné centrum alebo na Obecný úrad a oslovilo pána starostu. K otázke akou cieľovou skupinou obyvateľstva by bolo potrebné sa v obci venovať viac a zamerať sa v komunitnom plánovaní, sa z ponúkaných 10 možností jednoznačne občania vyjadrili a označili skupinu rodina s malými deťmi 30,95%, seniori 23,80% ale i nezamestnanými 14,29%.

Grafické zobrazenie údajov podľa skupiny záujmu v percentách.

Graf č. 3

K otázke chýbajúcim službám ktoré sa aktuálne v obci neposkytujú z rôznych dôvodov, by mali občania Slavec záujem je vyjadrený v nasledovnej tabuľke:

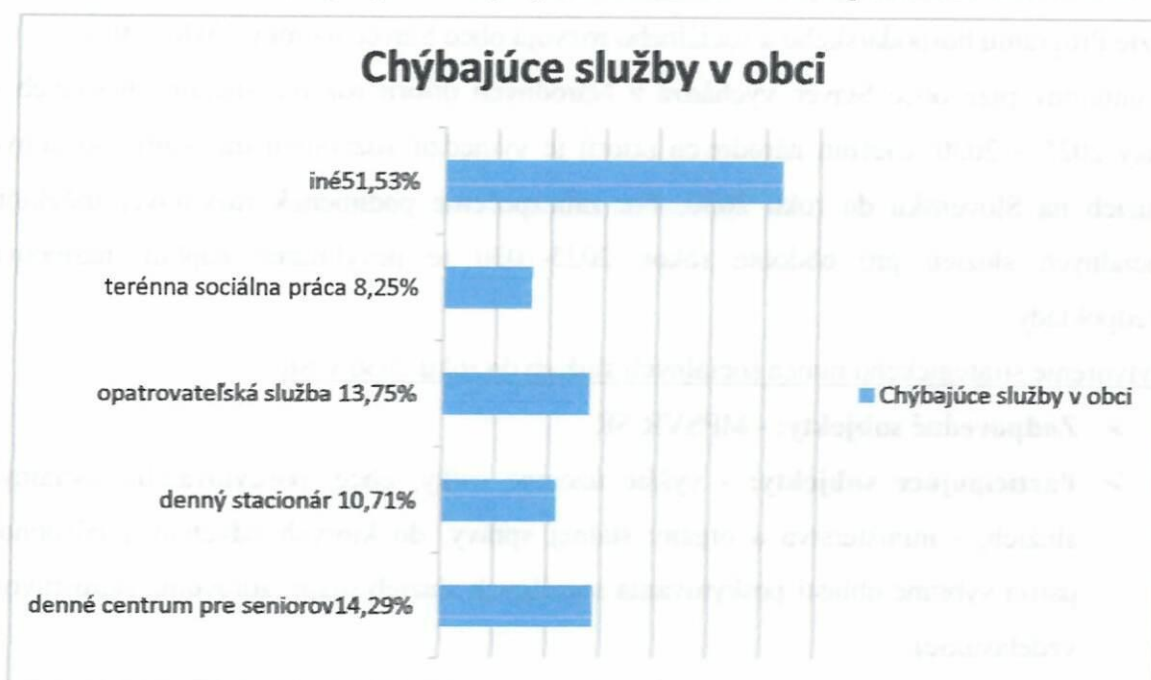
Tabuľka č.3

Aktuálne chýbajúca služba v obci a prejavovaný záujem	%
Denné centrum združených služieb - seniori	14,29%
Denný stacionár	10,71%
Opatrovateľské služby	13,75%
Terénna sociálna práca	8,25%

Iné	51,53%
-----	--------

Z prieskumu vyplýva, že respondenti zapojení v ankete by uvítala opatrovateľské služby pre odkázaných, denné centrum pre seniorov, zároveň poskytnutie inej služby, ktoré by slúžilo širokej verejnosti rôznych vekových kategórií. Do tejto kategórie sme nezahrnuli komunitné centrum, nakoľko obec už poskytuje túto službu.

Grafické zobrazenie údajov podľa chýbajúcim službám v obci v percentách.

Graf č. 4

Záver:

Z výsledkov ankety a dopytu občanov o poskytovanie nových sociálnych služieb v obci sme následne stanovili priority a ciele KPSS, ktoré sa počas časového obdobia štyroch rokov bude snažiť obec naplniť s využitím vlastných zdrojov, ale hlavne zdrojov európskych štrukturálnych fondov zapájaním sa do projektov a grantov niektorého z ministerstiev SR a raz ročne vyhodnocovať.

STRATEGICKÁ ČASŤ

Vízia pre oblasť poskytovania sociálnych služieb obce Slavec súvisí so SWOT analýzou a identifikovaním jej silných a slabých stránok, hrozieb a príležitostí. Keďže do spracovania komunitného plánu boli zapojení zástupcovia obecného úradu, poskytovatelia ako aj užívatelia sociálnych služieb, organizácie pôsobiace obci ako aj široká verejnosť, je vízia adekvátnym odrazom potrieb všetkých zúčastnených partnerov. Vízia je napojená na predchádzajúci Komunitný plán sociálnych služieb obce Slavec roky 2018 – 2022, ako aj z vízie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slavec na roky 2018 – 2022 .

Komunitný plán obce Slavec vychádza z Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2025 – 2030. Cieľom národných priorít je vymedziť rozvojovú trajektóriu sociálnych služieb na Slovensku do roku 2030. Pre zabezpečenie podmienok rozvojovej trajektórie sociálnych služieb pre obdobie rokov 2025-2030 je nevyhnutné naplniť nasledovné predpoklady:

Vytvorenie strategického rámca sociálnych služieb do roku 2030 v SR.

- **Zodpovedné subjekty:** - MPSVR SR.
- **Participujúce subjekty:** - vyššie územné celky, obce, poskytovatelia sociálnych služieb, - ministerstvá a orgány štátnej správy, do ktorých odvetvovej pôsobnosti patria vybrané oblasti poskytovania sociálnych služieb (napr. zdravotná starostlivosť, vzdelávanie).

Zabezpečenie finančnej a personálnej udržateľnosti rozvoja sociálnych služieb.

- **Zodpovedné subjekty:** - MPSVR SR, obce a vyššie územné celky, poskytovatelia sociálnych služieb.
- **Participujúce subjekty:** - Ministerstvo školstva SR, vedy, výskumu a športu SR a vzdelávacie inštitúcie, Ministerstvo financií SR.

Prepájanie sociálnych služieb s inými verejnými službami v rámci podpory sociálnej inklúzie zraniteľných jednotlivcov, rodín, skupín a komunit.

- **Zodpovedné subjekty:** - MPSVR SR, obce a vyššie územné celky, poskytovatelia sociálnych služieb.
- **Participujúce subjekty:** - ministerstvá a orgány štátnej správy do ktorých odvetvovej pôsobnosti patria vybrané oblasti poskytovania sociálnych služieb (napr. zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, bývanie).

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2025-2030.

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb.

NP2: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti. ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby.

NP3: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.

Obec Slavec si na obdobie rokov 2025 – 2027 stanovilo cieľ, ktorý je nadväzný na Národnú prioritu NP3 a bude sa snažiť **zvýšiť dostupnosť a kvalitu sociálnych a komunitných služieb**, pričom na dosiahnutie tohto cieľa si vytýčilo vlastné nasledujúce priority zacielené na konkrétne skupiny obyvateľstva.

<i>Ciele a aktivity obce Slavec na roky 2025 – 2027 pre oblasť poskytovania sociálnych služieb</i>		
<i>Hlavý cieľ</i>	<i>Zvýšenie dostupností a kvality sociálnych a komunitných služieb v obci pre všetky cieľové skupiny</i>	
<i>1. Čiastkový cieľ</i>	<i>služby poskytované v zariadení v KC</i>	<i>PRIORITA č.1:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>Zlepšenie a skvalitnenie poskytovaných služieb v obci (udržateľnosť KC)</i> <i>AKTIVITA:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>Vzdelávacie aktivity, aktivity zamerané na prepojenie generácií i minority s majoritou</i>
		<i>PRIORITA č.1:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>Zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby v obci</i> <i>AKTIVITA:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>Zazmluvnenie</i>

2. Čiastkový cieľ	služby poskytované ambulantne a terénne	opatrovateľiek k zabezpečeniu poskytovania sociálnej služby
		<p>PRIORITA č.2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zabezpečenie stravovania starších a odkázaných osôb v obci – systém podpory pre jednotlivcov i rodiny
		<p>AKTIVITA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoz stravy, výdaj potravinovej pomoci
		<p>PRIORITA č.3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poskytovanie služieb krízovej intervencie prostredníctvom terénnej a sociálnej práce (KC) v obci <p>AKTIVITA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizovanie primárnej, sekundárnej a terciálnej prevencie, - Zvyšovanie povedomia širokej verejnosti o možnostiach pomoci osobám odkázaným na poskytovanie služieb v krízovej intervencii.
		<p>PRIORITA č.4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vybudovanie nového KC (bývalá MŠ) prepojená s inou sociálnou službou. <p>AKTIVITA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Príprava projektu - Samotná realizácia výstavby - Zapojenie sa do projektov

<p>3. Čiastkový cieľ</p>	<p>vybudovanie detského ihriska alebo multifunkčného ihriska</p>	<p>PRIORITA č.1:</p> <p>AKTIVITA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Športové a kultúrne vyžitie rodín s deťmi - Odkúpenie pozemku od vlastníkov - Príprava projektu, povolenie a výstavba ihriska alebo multifunkčného ihriska
---------------------------------	---	--

V nadväznosti na definovaný cieľ a opatrenie a k nim prislúchajúce aktivity sme zostavili sumár, v ktorom sa uvádza aké kroky obec čiastočne podnikla na dosiahnutie vytýčeného cieľa pre konkrétne cieľové skupiny a aké sú jej následné možnosti rozvoja. Nasledujúci prehľad v realizačnej časti KPSS zobrazený v tabuľke ukazuje za pomoci koho, za akých podmienok a s akými nákladmi bude môcť obec realizovať jednotlivé zámery .

REALIZAČNÁ ČASŤ

Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb

Na dosiahnutie cieľa a stanovených priorít v KPSS obce Slavec na roky 2025 - 2027 je snaha efektívne využívať súčasný stav personálnych a finančných kapacít, v prípade potreby jej navýšenie so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia obecného rozpočtu smerom k navýšeniu finančných prostriedkov v oblasti sociálnych služieb, aby boli v súlade so záujmom a potrebami cieľových skupín v komunite obce.

Priority komunitného rozvoja sociálnych služieb v obci Slavec sú zhrnuté do jednotlivých samostatných priorít a čiastkových cieľov so zameraním na konkrétne cieľové skupiny obyvateľstva v obci – skupinu seniorov a ŤZP, deti a mládež, ale i ľudí s ohrozením sociálneho vylúčenia vrátane minority obce.

1. ČIASTKOVÝ CIEĽ – POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V ZARIADENÍ

Priorita č.1 Zlepšenie a skvalitnenie poskytovaných služieb v obci Slavec (udržiateľnosť KC)	
<i>Poskytovateľ</i>	<i>Obec Slavec</i>
<i>Zodpovedná osoba</i>	<i>Starosta obce</i>
<i>Doba realizácie</i>	<i>2025 - 2029</i>
<i>Cieľ zámeru</i>	<i>Zvýšenie kvality v poskytovaní sociálnych služieb</i>
<i>Aktivity</i>	<i>Vzdelávacie aktivity, aktivity zamerané na prepojenie generácií i minority s majoritou</i>
<i>Výstupy</i>	<i>Skvalitnenie života užívateľov v priestoroch zariadenia</i>
<i>Kapacita sociálnej služby</i>	<i>30 užívateľov</i>
<i>Personálne zabezpečenie. Prevádzkové a organizačné podmienky.</i>	<i>Odborníci a pomocníci zamestnanci zariadenia zákon 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.</i>
<i>Forma služby:</i>	<i>Ambulantná, terénna</i>
<i>Cieľová skupina:</i>	<i>Seniori, ŤZP</i>

Financovanie zámeru	
Druh výdavku	Zdroj financovania a výška nákladov
Realizácia aktivít a projektu	Dotácie MPSVR SR Vlastné zdroje – rozpočet obce Výzvy a projekty

Prvý čiastkový cieľ v tomto KPSS je zameraný na udržateľnosť KC na ich kvalitu pri poskytovaní sociálnych služieb pre seniorov, nakoľko obec nedisponuje žiadnym zariadením pre seniorov.

2. ČIASTKOVÝ CIEĽ – SLUŽBY POSKYTOVANÉ AMBULANTNE A TERÉNNE

Priorita č.1 Zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby v obci

Poskytovateľ	<i>Obec Slavec</i>
Zodpovedná osoba	<i>Starosta obce</i>
Doba realizácie	<i>2025 - 2027</i>
Cieľ zámeru	<i>Zabezpečenie poskytovania kvalitných ambulantných a terénnych služieb pre občanov domácom prostredí</i>
Aktivitty	<i>Zazmluvnenie opatrovateliek k zabezpečeniu poskytovania sociálnej služby</i>
Výstupy	<i>Pomoc užívateľom v domácom prostredí</i>
Kapacita sociálnej služby	<i>30 užívateľov</i>
Personálne zabezpečenie. Prevádzkové a organizačné podmienky.	<i>Odborníci a pomocníci zamestnanci</i>
Forma služby:	<i>Ambulantná, terénna</i>
Cieľová skupina:	<i>Seniori, ŤZP,</i>
Financovanie zámeru	
Druh výdavku	Zdroj financovania a výška nákladov
Platba za službu	<i>Prijímateľ sociálnej služby platí úhradu za</i>

	<i>opatrovateľskú službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, ktorá je dohodnutá v zmluve o poskytovaní sociálnej služby (VZN obce).</i>
--	---

V prípade domácej opatrovateľskej služby, opatrovateľka vykonáva opatrovateľskú činnosť v domácnosti opatrovaného. Domáca opatrovateľská služba (DOS) je terénna sociálna služba poskytovaná v prirodzenom sociálnom prostredí občanov, ktorí sa pre svoje ťažké zdravotné postihnutie alebo zdravotný stav ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii. Ide o prípady, kedy sa občan z dôvodu zníženej sebestačnosti nie je schopný postarať sám o seba, a to ani za pomoci svojich blízkych. Poskytovanie služby sa určuje v hodinách, podľa stupňa odkázanosti občana stanoveného na základe jeho individuálnych potrieb. Aktuálne služba vykonávaná prostredníctvom jednej opatrovateľky, no v prípade nárastu počtu prijímateľov sociálnej služby bude potrebné navýšiť i počet opatrovateľiek v závislosti od potrieb prijímateľov resp. rozsahu ich odkázanosti.

<i>Priorita č.2 Zabezpečenie stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí</i>	
<i>Poskytovateľ</i>	<i>Obec Slavec, Slovenský Červený kríž Rožňava</i>
<i>Zodpovedná osoba</i>	<i>Starosta obce</i>
<i>Doba realizácie</i>	<i>2025 - 2027</i>
<i>Cieľ zámeru</i>	<i>Uľahčenie a skvalitnenie života seniorov a odkázaným osobám možnosťou využitia sociálnej služby – donášky obedov</i>
<i>Aktivity</i>	<i>Rozvoz stravy do domácnosti Zabezpečenie potravinovej pomoci pre občanov s nízkymi príjmami užívateľov DHN.</i>
<i>Výstupy</i>	<i>Pomoc užívateľom v domácom prostredí. Asistencia pri doručovaní potravinovej pomoci – MPSVaR.</i>
<i>Kapacita sociálnej služby</i>	<i>60 užívateľov</i>

<i>Personálne zabezpečenie. Prevádzkové a organizačné podmienky.</i>	<i>Pracovníčka obce zazmluvnená na rozvoz stravy Sociálny pracovníci KC Pracovníčky SČK</i>
<i>Forma služby:</i>	<i>Terénna</i>
<i>Cieľová skupina:</i>	<i>Seniori, ŤZP, sociálne znevýhodnení</i>
Financovanie zámeru	
Druh výdavku	Zdroj financovania a výška nákladov
<i>Platba za službu</i>	<i>Prijímateľ sociálnej služby hradí za donášku obedov, Prijímateľ potravinovej pomoci – bezplatné, financovanie MPSVaR cez Operačný program, Vlastné zdroje,</i>

Obec poskytuje rozvoz obedov na základe individuálnej žiadosti občanov a počet sa nedá vopred vyčíslit'. Donáška je realizovaná obecným autom a služba je bezplatná.

Potravinová pomoc je realizovaná Ústredím MPSVR SR, prostredníctvom Operačného programu a je určená pre prijímateľov najzraniteľnejších skupín obyvateľstva. Financovaná je zo zdrojov Európskej únie.

Priorita č.3 Poskytovanie služieb krízovej intervencie prostredníctvom terénnej sociálnej práce (KC) v obci

<i>Poskytovateľ</i>	<i>Obec Slavec, MPSVR SR</i>
<i>Zodpovedná osoba</i>	<i>Starosta obce</i>
<i>Doba realizácie</i>	<i>2025 - 2027</i>
<i>Cieľ zámeru</i>	<i>Zvýšenie dostupnosti a skvalitnenie sociálnych a komunitných služieb poskytovaných terénou formou.</i>
<i>Aktivity</i>	<i>Aktívne vyhľadávanie užívateľov ohrozených skupín obyvateľstva, Vykonávať aktivity smerujúce k primárnej,</i>

	<p>sekundárnej a terciálnej prevencie.</p> <p>Poskytovanie základného a odborného sociálneho poradenstva a podpory pri eliminácii a odstraňovaní problému pri opätovnom začlenení sa do spoločnosti cez usporadúvanie burze práce v spolupráci s ÚPSVaR,</p> <p>Spolupráca s inými inštitúciami štátnej a verejnej správy (súdy, exekútorske úrady a iné) verejnými a neverejnými sektormi nadáciami, organizáciami</p>
Výstupy	<p>Sociálne začleňovanie a prevencia sociálneho vylúčenia,</p> <p>Zmiernenie negatívnych dôsledkov a rizík životných situácií sociálne vylúčených alebo ohrozených sociálnym vylúčením ľudí,</p> <p>Zmiernenie nerovností, vrátane nerovného prístupu k vzdelaniu, bývaniu, sociálnej ochrane, zdravotnej starostlivosti a zamestnaniu,</p> <p>Priblíženie ťažko dostupných služieb pre užívateľov, rodiny, komunity,</p> <p>Rozvoj znovunadobudnutie sociálnych kompetencií užívateľa,</p>
Kapacita sociálnej služby	MRK, občania majority
Personálne zabezpečenie.	Pracovníčky KC podľa zákona 408/2008 Z.z.
Prevádzkové a organizačné podmienky.	o sociálnych službách
Forma služby:	Terénna, ambulatná
Cieľová skupina:	Osoby ohrozené sociálnym vylúčením
Financovanie zámeru	
Druh výdavku	Zdroj financovania a výška nákladov
	Zdroje obce, MPSVR SR

Prioritou poskytovania sociálnych služieb krízovej intervencie prostredníctvom KC v obci sa osvedčila a je poskytovaná už niekoľko rokov odbornými pracovníkmi, ktorí pomáhajú ľuďom v nepriaznivej situácii riešiť ich problémy v spolupráci s inými inštitúciami.

Priorita č.4 Vybudovanie nového KC (bývalá MŠ) prepojená s inou sociálnou službou.	
Poskytovateľ	<i>Obec Slavec,</i>
Zodpovedná osoba	<i>Starosta obce</i>
Doba realizácie	<i>2025 - 2029</i>
Cieľ zámeru	<i>Zvýšenie kapacity v poskytovaní sociálnych služieb a to vybudovaním nového KC s prepojenou inou sociálnou službou</i>
Aktivity	<i>Príprava projektu, vypracovanie projektovej dokumentácie Samotná realizácia výstavby (rekonštrukcie) Zapojenie sa do projektov</i>
Výstupy	<i>Rozšírenie kapacít v poskytovaní sociálnych služieb Rozšírenie komunitnej činnosti – osвета, komunitná práca</i>
Kapacita sociálnej služby	<i>80 užívateľov</i>
Personálne zabezpečenie. Prevádzkové a organizačné podmienky.	<i>Zamestnanci, pracovníci KC, Sociálni pracovníci KC</i>
Forma služby:	<i>Ambulantná</i>
Cieľová skupina:	<i>Pre všetkých obyvateľov obce</i>
Financovanie zámeru	
Druh výdavku	Zdroj financovania a výška nákladov
Realizácia aktivít projektu	<i>Vlastné zdroje, Dotácie s MPSVR SR, výzvy</i>

Táto priorita je prenesenou prioritou z predchádzajúceho komunitného plánu, nakoľko sa tento cieľ nepodarilo realizovať z dôvodu nevyhlásenej výzvy. Táto obec by chcela zároveň

prepojiť Komunitné centrum s inou sociálnou službou, ktorá by slúžila pre širšiu cieľovú skupinu obyvateľov.

3. ČIASTKOVÝ CIEĽ – VYBUDOVANIE DETSKÉHO IHRISKA ALEBO MULTIFUNKČNÉHO IHRISKA

Priorita č.1 Športové a kultúrne vyžitie rodín s deťmi	
Poskytovateľ	<i>Obec Slavec</i>
Zodpovedná osoba	<i>Starosta obce</i>
Doba realizácie	<i>2025 - 2027</i>
Cieľ zámeru	<i>Spájanie rodín s deťmi a trávenie voľnočasových aktivít, ktoré podporujú zdravie a šport rodín</i>
Aktivity	<i>Odkúpenie pozemku od vlastníkov na realizáciu projektu, Príprava projektu a výstavba ihriska alebo multifunkčného ihriska (spojené s projektovou dokumentáciou a povoleniami)</i>
Výstupy	<i>Voľnočasové aktivity</i>
Kapacita sociálnej služby	<i>30 užívateľov</i>
Personálne zabezpečenie.	<i>Starosta obce,</i>
Prevádzkové a organizačné podmienky.	<i>Zamestnanci obce</i>
Cieľová skupina:	<i>Rodiny s deťmi</i>
Financovanie zámeru	
Druh výdavku	Zdroj financovania a výška nákladov
	<i>Vlastné zdroje, eurofondy, výzvy, dotácie</i>

Snahou obce je podporiť mladé rodiny s deťmi i aj týmto spôsobom.

VYHODNOTENIE A PLNENIE KPSS

KPSS je rozvojový dokument, ktorého aktivity obec priamo realizuje a je teda realizátorom, alebo vytvára a podporuje vytvorenie podmienok na ich realizáciu a vystupuje v roli iniciátora či partnera iným subjektom v prospech sociálneho rozvoja obce. KPSS je rozvojový usmerňujúci dokument pre všetky subjekty existujúce či vykonávajúce činnosť na území obce, ktoré chcú realizovať činnosti sociálneho rozvojového charakteru (podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor). KPSS je preto otvorený, verejne dostupný dokument, priebežne aktualizovaný a reagujúci na prichádzajúce podnety, príležitosti a zmeny vnútorného a vonkajšieho prostredia. Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu KPSS sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce. Aby bol implementačný mechanizmus KPSS efektívny, musí mať obec jasne popísané činnosti, aktivity a úlohy, ktorými sa bude KPSS zabezpečovať na úrovni programovej, realizačnej a vyhodnocovacej. Realizácia Komunitného plánu sociálnych služieb v obci Slavec bude pozostávať z vykonávania aktivít navrhnutých v komunitnom pláne, ktorý sa bude každoročne vyhodnocovať a aktualizovať v prípade doplnenia opatrení a zmeny legislatívy.

Medzi kľúčové úlohy manažmentu obce bude patriť:

- zapájanie sa do výziev k realizácii projektov, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú trvalo udržateľné,
- vyčleniť z rozpočtu obce finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít,
- podporovať spoluprácu s novými subjektmi k rozvoju obce a koordinovať ich aktivity,
- pravidelne monitorovať aktivity a vyhodnocovať plnenie plánu na základe vopred stanovených merateľných ukazovateľov a raz ročne predložiť obecnému zastupiteľstvu priebežnú monitorovaciu správu o plnení plánu.
- Po uplynutí 5 ročného obdobia predložiť súhrnnú záverečnú správu KPSS.

ZÁVER

Význam komunitného plánu sociálnych služieb je najmä v poznaní sociálneho zloženia spoločnosti v obci a v prehľade poskytovaných sociálnych služieb pre občanov a ich potreby. Naznačuje smer vývoja v rozvoji sociálnych služieb v obci a jeho ďalšieho možného rozširovania. Spracovanie KPSS je čiastkovým, prvotným krokom k zlepšeniu v poskytovaní týchto služieb, ale najdôležitejšia bude jeho realizácia.

Veríme, že nový KPSS obce bude podkladom pre prospešný rozvoj našej obce a zvyšovania kvality života jeho obyvateľov a pomôže zabezpečiť práva občanov na sociálne služby, zvýšiť ich kvalitu a dostupnosť pre všetkých.

Dokument bol prerokovaný a schválený Obecným zastupiteľstvom Obce Slavec uznesením č.
..... zo dňa:

Príloha č. 1

Dotazník o sociálnych službách

Vážení spoluobčania,

Obec Slavec v týchto dňoch pracuje na **Komunitnom pláne sociálnych služieb obci Slavec** na obdobie rokov 2025 – 2027 s platnosťou do roku 2030.

Cieľom tejto aktivity je vytvoriť systém sociálnych služieb na miestnej úrovni, ktorý bude zodpovedať zisteným potrebám, miestnym špecifikám a odlišnostiam.

Na tvorbe plánu spolupracujeme s odborníkmi z rôznych sledovaných oblastí, ale chceme poznať aj Vaše názory a do materiálu zapracovať aj Vaše návrhy a podnety. Preto sa na Vás obraciame s prosbou o spoluprácu. Vyplnením anonymného dotazníka sa nielenže zapojíte do samotného procesu komunitného plánovania, ale s Vašou pomocou dokážeme stanoviť priority v poskytovaní sociálnych služieb na území našej obce.

Ďakujem za spoluprácu!

ZÁKLADNÁ ČASŤ

1. VEK:

2. **POHLAVIE:** Muž Žena

3. VZDELANIE:

Základné Stredná škola bez maturity Stredná škola s maturitou

Vysoká škola I. stupeň Vysoká škola II. stupeň Iné _____

4. SOCIÁLNE POSTAVENIE:

Študent Zamestnaný Nezamestnaný SZČO-podnikateľ

Invalidný dôchodca Starobný dôchodca Materská/ rodičovská dovolenka

5. ZLOŽENIE DOMÁCNOSTI:

Jednotlivec Rodina bez detí Úplná rodina

Neúplná rodina s deťmi

Viacgeneračná rodina

6. POČET DETÍ V DOMÁCNOSTI:

Bez detí 1-2 detí 3-5 detí viac ako 5

7. MESAČNÝ PRÍJEM DO DOMÁCNOSTI:

Do 250 € 250 – 700 € nad 700 €

PRIESKUM SOCIÁLNY POTRIEB

1. Na koho by ste sa obrátili v prípade ohrozenia alebo vzniku sociálneho problému?

- priateľ - rodina
- OcÚ – Komunitné centrum
- hľadal/a by som informácie na internete
- na človeka s podobným problémom
- neviem
- iné

2. Máte Vy, alebo Váš príbuzný v súčasnosti sociálny problém?

ÁNO

NIE

- problém so starostlivosťou o domácnosť
- problém s mobilitou
- *problém s využívaním voľného času*
- problém so zabezpečením osobnej starostlivosti o dieťa
- problém s bývaním
- problém s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov (vybavovanie úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku...)
- iné.....

3. Uveďte o aké sociálne služby v obci by ste mali záujem.

- denné centrum na trávenie voľného času pre seniorov
- denný stacionár

- opatrovateľská služby
- terénnu sociálnu prácu
- iné

4. Uvažujete o tom, že by ste v blízkej budúcnosti (do 5 rokov) využili niektorú zo sociálnych služieb?

- áno, sám pre seba (uveďte druh soc. služby)
.....
.....
.....
- áno, pre svojich blízkych (uveďte druh soc. služby)
.....
.....
.....
- služby už využívam
- nie, neuvažujem o tom

5. Vyjadrite názor a označte skupinu/ny, ktorej je podľa Vás potrebné venovať viac pozornosti v obci. (vyberte aj viac možností)

- rodiny s malými deťmi
- rodiny s ťažko zdravotne postihnutým členom rodiny
- deti a mládež
- seniori
- nezamestnaní občania
- ohrození sociálnym vylúčením
- občania ohrození patologickými javmi ako závislosti
- minorita – etnické skupiny obyvateľstva
- ŤZP
- Iné.....

6. Individuálne podnety, postrehy, prípadné námety na spoluprácu v oblasti poskytovania sociálnych služieb v obci:

.....
.....

Údaje z vyplnených dotazníkov budú použité výlučne na potreby spracovania komunitného plánu sociálnych služieb.